

FELVIDÉK.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési díj:
Egy évre . . . . . 8 ft
Félévre . . . . . 4 „
Negyedévre . . . . . 2 „

Hirdetések díja:

Egy négyszer hasábozott garmona
sor 5 kr. — Bélyegdíj minden beig-
tatás után külön 30 kr.

Nyiltér soronként 15 kr.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:

Bánóczy Ferencz.

Szerkesztési iroda: Kovácsutca 358. sz.

Előfizetések és hirdetési megrendelések elfogadtnak
Kassán: **Hartig, Haymann, Toperczer** könyvkereskedő urak-
nál, s a Felvidék szerkesztési irodájában.

Szerkesztő-társ

Karsa Tamás.

Kassa, ápril 13.

(y—z.) A harci hírek még mindig tar-
tanak, habár az Ausztria és Poroszország kö-
zött oly fenyegetővé vált ingerültség kissé csi-
lapult.

A háboru előjelei azonban, milyenek: a
katonaság készen tartása, — a lókitvili tila-
lom, sat. sat. folyvást foglalkoztatják a nagy
lapokat.

Mi nem igen kívánjuk az összeütközést,
melynek egyedüli hasznot-hajtó eredménye az
lenne: hogy a hazai természetnyek nagyobb
kelendőségnek örvendhetnének; a mire ugyan
égető szükség van, mert különösen a földbir-
tokos osztály egy nagy része — daczára an-
nak, hogy magtára telve van — meglehetősen
pénzszükségben szenved, — ámde márszt
kétségtelen az is, hogy egy oly eshetőségre,
ha t. i. Ausztria háboruba keveredék — az
országgyűlés felfüggesztése is bekövetkeznék,
s így a rendezetlen állapot, melynek elvisel-
hetlenségét mindenki egyaránt érzi — még to-
vább is nyomasztólag nehezédnek ránk.

Ez okból sem óhajthatjuk az Ausztria és
Poroszország közötti háboru — ez időszerinti
kitörését.

A nemzet minden figyelmét az ország-
gyűlés sikeres működésére fordítá, s mind-
annyiszor erősödik hite a kiegyenlítésben,
valahányszor oly jelét látja és hallja a kor-
mány s nemzet egymáshoz közeledésének,
mely az egymás iránti bizalmat növeli.

Üditőleg hat tehát a nemzetre azon hir
is, hogy kormány körökben a második felirat
nem szült oly viszás hatást, a minőt némely
lapok kiirtóltek.

A felsőházban — mint a lapok írják —
mindegyre több hivi vannak ezen feliratban
kifejtett nézeteknek, s biztosan remélhető, hogy
az változtatás nélkül elfogadatik.

Az országgyűlés tizenkettes bizottmánya
— mint újabb értesítésekből tudjuk — még
nem készült el munkálataival. Azonban a vég-
leges megállapodás aligha fog lényegesen kü-
lömböznöni az eddig már megállapított terve-
zettől.

A 12-es bizottmány még más öt bizott-
mányt is indítványba hoz, s az indítvány sze-
rint minden felmerülhető kérdésekben meg-
kezdetnek a munkálatok.

Ezen munkálatokra nézve a 12-es bizott-
mány, hogy minden félreértésnek s hamis kö-
vetkeztetéseknek elejét vegye, szükségesnek
látja kinyilatkoztatni s az alsóház jegyzőköny-
vébe is fölvenni azt: hogy a ház, ezen bizott-
mányok alakítása által távolról sem akar el-
térni a felirataiban kifejtett *jogfolytonossági elv-*
től, sőt inkább ehez szigoruan ragaszkodva —
a bizottmányok munkálatait oly javaslatoknak
tekintendi, melyek csak az eddigi törvények
tényleges visszaállítása után s csak *koronás*
király általi szentesítés folytán emelkedhetnek
törvény erejére.

Észrevételeim.

Tissa Kálmánok parlamenti felelős kormány és megyei
rendszer című röpirata felett.

(Folytatás.)

A III. fejezetben a megyéknek legfőbb jogait su-
rolja elő szerző, — nem állhatom meg, hogy azokat kis-

sé ne illusztráljam, ugy is sajnosan tapasztaljuk naponta,
hogy ott is a hol legkevésbé véljük, s újabb generatióknak
némely részében oly doctrinák kaptak lábra, melyek
csak a megyerendszer *ismeréséből* magyarázhatók.

A megyének tehát legfőbb jogai ezek:

a) a közigazgatást saját területén szabadon 3 év-
ről 3 évre választott tisztviselői által *közzgyűlés felügye-*
lete alatt, a törvények korlátai között, s a kormány ellen-
őrsége mellett, önmaga gyakorolta.

Hogy ezen jog mily szépen és helyesen fér meg
a felelős kormányval, szépen és egyszerűen fejt meg
szerző! Legyen ugymond felelős mindenki maga tetté-
ért, a miniszter azért a mit rendel, a tisztviselő azért a
mint hajtja végre. Ki kell terjeszteni a felelősséget min-
den irányban, legyen felelős mindenki saját tettéért. S
én mindjárt itt hozzá adom: s legyen felelős a megye is
saját tettéért, de ennél fogva legyen szabad is maga tet-
teiben. De erre később reá jövünk tüzetesen.

Ezen pontnál azonban mindjárt megemlítem, mi-
szerint mindenek előtt a) alatt azt mondtam volna: a
megye közzgyűléseket tart, melyeken s melyek által ön-
magát kormányozza, s igazgatja, a közigazgatás egyes
ágaira szabályokat alkot, minden egyes tagját megillető
indítványozási jognál fogva többnemű megyei, s néha
országos érdekű s célú intézményeket létesít, vagy
megindít, a közigazgatás és törvénykezés vezetésére
felügyel, azt a *kebelébeni nyilvánosság* által ellenőrzi.
S hol lehet ennél kérdem a föld kerekéségén szebb és
magasztosabb jogot, hol ennél czélszerűbb intézményt
találunk? a ki nem élt ezen elemben, annak róla fo-
galma nincs. Ezen a legnagyobb nyilvánossággal járó
polgári joggyakorlás arra képesíti a megyét, hogy mind
azt, mit a kormányzás sürű gondoljai közt a kormány reá
nem ér, s nem tudván róla, észébe sem jut létesíteni,
saját erejéhez képest *létesíthesse*, hogy minden létezőt
fennállót *javíthasson*, hogy minden *viszállást hanyagsá-*
got meggátoljon, hogy ezen korlátlan nyilvánosság által
ugy a politica mint a közigazgatás és törvénykezés ter-
rén *okulást, tapasztalást, jártasságot*, és mind ezekhez
a kellő *bátorságot* és egyuttal *tapintatot* az egyesek már
kora ifjúságuktól kezdve megszerezhessek. Ez a valódi
antipodese és csirájában elfojtója a vén Európa eddigi
legnagyobb átkának a *bureaucratismusnak*. —

Gondoljunk vissza, mily szép volt, s a ki nem élt
benne, gondoljon reá mily szép *volna*, s ohajtsa s örül-
jön neki, mily szép *lesz* ismét itt egy tanintézetet, amott
egy jótékony intézetet, itt egy helyes eljárási rendszert,
amott egy takarékos gazdálkodási rendszert, itt egy he-
lyes és jó utat, hidat, mentő töltést, átmetszést, amott
egy ily vagy amoly jó czélra építést alkotni valósitani,
mint olyat, miről a központi kormány nem is gondol, itt
segíteni pillanat alatt a nyomoron, az inségen, védeni
az elnyomottat, a rágalmozottat az üldözöttet, felemelni
búzdítani jutalmazni a jóra hasznosra törekvőt, vagy a
lángészt, általában képezni az ifjúságot, kik tisztelbeli
hivatalaikban mindent jobban és hamarabb tanulnak itt
meg, mint a világ minden bureauikban vagy könyvtáraik-
ban, még amozokban pedans főnökeik, ezekben az una-
lom minden kedvüket előlik. Mily szép és czélszerű
minden fennebbit valósitani azonnal, a helyett, hogy
mint azt a bureaucratia lassan s olykor ferdén forgó
gépezetétől kellene s igen sokszor hasztalanul várni.

A b) alatt szerző az igazgátszolgálatról szól,
melyet a megye ugyancsak 3 évről 3 évre választott,
vagy a táblabírákból egyes törvényszakokra összeállított
törvényszékei által gyakorolta. (Itt a *vagy* helyett és
nek kellene állania.)

Hogy a megyék ezen joga is tökéletesen megfér a
parlamentaris kormányval ugy a mint azt szerző előad-
ja, nem szenved kétséget. Szerző különbséget tesz a
3 évről 3 évre és örök időre választott tisztviselők közt,
amazokra csak a rendőri világos adossági, szóbeli, szó-
val: rendes eljárást nem igénylő eljárásokat, emezekre
pedig a rendes eljárásokat kívánja bizni. Ezen eszméje
szerzőnek ha ujnak látszik is, nem új azért, mert az a
régiből következik, mert mik voltak a táblabírák? kik
közül a megye idősakonként állította össze törvényszé-
keit? örökös qualificatióval felruházott bírák voltak ők.

Kinevezés által lettek ugyan azokká, de választás
utján lettek időnkint megbizva a bíraskodással, mi tehát
méltányosabb, és czélszerűbb, mint hogy ezental a me-
gyefőnökök (főispánok) által képességükre tekintettel
ajánlatván (candidáltván) örök időre megválasztas-
sanak.

A c) pont alatt azon jogát érinti szerző a megyék-
nek, mely szerint: azok költségeik fedezésére saját
pénztárukkal bírtak, s ennek fedezésére adót vetel-
tek ki.

Ezen joga a megyéknek az autonomiáról fogalom-
ból önként foly, s a nélkül autonom megye s ebben az
önkormányzat nem is képzelhető. Ez képesíti a megyét
oly czélok elérésében és létesítésében melyekről fennebb
emlékeztem, mint a helyi érdekektől függő s azokat elő-
mozdító különféle jótékony és közhasznú intézkedések,
melyeket a központi kormánytól várni sem lehet, s ez
által képes egy megye vagy város olcsóbban s takaré-
kosabban állítani elő mindent, mit centralisált államok-
ban a kormány csak drágán és későn s néha czéltalanul
létesít. Hogy e részben némi korlátozások *szükségesek*,
azt szerző helyesen elemezi röpiratában,

(Folyt. köv.)

Közművelődésünk ügyében.

II.

Nagyon tökéletlen teremtmény műveltség nélkül
az ember. Művelődése által lesz képessé arra, hogy testi
s lelki igényeit czélszerű munkája s keresete után be-
csületesen s a törvény korlátain belül fedezhesse. Ter-
mészetes joga tehát minden e világra lépő *ujpolgárnak*,
hogy ily kiképzetetést igényeljen a társadalomtól, mely-
nek nemsokára tehetsége szerint kell viselnie terheit.
Vagyis bizonyos méltányos aránynak s viszonynak kell
létezni azon költségek közt, melyeket egy állam az ő
polgárainak kiképzetésére fordít és azok közt, melye-
ket később ugyan ezektől követel és be szed. És — ha
ugyan a közművelődési intézetek, czéljuknak megfelelnek
— minél több költséget fektet egy állam az ő népeinek
növeltetésére, annál több adót várhat s követelhet ezek-
től — annak idejében.

A közművelődési intézetek tehát oly állami vállalatoknak
tekinthetők, melyekbe jelentékeny összegeket
kell fektetni az állam javát lelkiösméretesen előmozdi-
tani törekvő ügynököknek, mer' ezen vállalat, bár czél-
szerűtlen oktatás vagy növelési rendszer mellett csak
mérsékeltlen, de rendszeren a tökéjét adja vissza a belé-
fektetett kamatnak és soha sem csálhat, mert kellő kö-
rűlmények közt: aránylagos minden ember munka s adó
képessége műveltségével.

Czélszerűnek nevezhetjük pedig mind azon életbe
vágó hasznos ismeretek, elvek, észleletek s tapasztala-
tok oktatását, melyeknél fogva a növendék testi s lelki
tehetségei főkép gyakorlati irányon oda fejlődnek, mi-
szerint növeltetés bevégezésekor saját vagy családja
testi s lelki szükségleteit becsületes uton módon fedezni
kielégíteni képes legyen, és a reá rótt körterheket
elbirja.

Hogy pedig a nép gyermekeire nézve csak is ezen
gyakorlati, kenyérkereseti kiképzetetés multhatatlan
szükséges, onnan világos, mert azok többnyire jelenté-
keny örökség nélkül lépnek életbe s élniök kell, és pe-
dig gyomruk semmivel sem kisebb, mint a bársonyban
szülőtteké, miszerint ha legalább testi igényeik fedezé-
séhez kellő kiképzetetést nem nyertek, törvénytelen
vagy igaztalan uton kényszerűlnek létezési szükségle-
teiket fedezni. Ezen elemi kiképzetetés mellett (mert
szeretnők, hogy az elemi kiképzetetés ilyen legyen)
szükséges bizonyos erkölcsi kiképzetetés minden állam
polgár számára, mert e nélkül a társadalomnak nem tag-
ja, hanem oly szakléja leendne, mely romlást idézne
elő saját körében.

Senki sem vonhatja tehát kétségbe ama népjogot,
miszerint az államterheit viselő nép az ő gyermekeit
munkaképes és jó erkölcsű polgárokká növelhesse:

nemcsak a fi, de a leánygyermekket is, mert hisz a gyermeknevelésnél fő tényező levén az anya, a következő ivadék nevelése már eme leányok s később anyák kezeibe fog kerülni, kik feladatukhoz csak akkor érhetnek ha szintén nyertek némi oktatást.

Nem fesszogatjuk itt hazánk eme viszonyait: mennyit fektet az állam évenként népnövelési intézeteinkbe? mennyit kellene befektetni méltányosan ama terhekhez, melyek viselését kívánja? mennyiben felel meg oktatási rendszerünk a munkaképességnek s az élet mindenféle terhei elviselésének? Csak azon elvet ohajtjuk érvényre emelni, miszerint nagyon mostoha azon állam az ő polgáraihoz, mely elegendő iskolát nem állít; elegendő pedig mindaddig nem lehet az iskolák száma, míg minden helységben nem találhatik legalább egy fi- s egy leányiskola.

Némelyek igen sokalják Schwarz Gyula ur kimutatását, miszerint az iskolák számát 5000-re teszi — pedig — számításai épen nem alaptalanok, és ha eme számokat mégis kétségbe akarjuk vonni, azon elvet pedig, miszerint a leánygyermek kiképezettségét is szükségesnek valljuk, meg nem akarjuk tagadni akkor még egyszer vagy kétszer ennyinek kell állítanunk ama hiányt — és igen csodálkozunk kell, hogy ez az olvasó közönség vagy a honatyák némelyike előtt ujdun felfedezésképen hangzik — s hogy a népnövelésbe fektendő évi kiadások az állam kiadásainak rovataiban nem szerepelnek stb. stb. és csodálkozunk kell, hogy a birodalom és a hon népei elbirták ama óriási terheket, melyek épen nincsenek arányban az iskolákra fordított összegekkel. Sőt nem kell hozzá semmi prófétai tehetőség, hogy megjósolhassuk, mikép ez így tovább nem mehet.

Pedig nemcsak mennyiségre, de minőségre nézve is oly hiányosak kivált népiskoláink, hogy ezen hiányok felfedezése után kétkednünk kellene abban, hogy az isteni gondviselés nagy munkáját az emberi gyarló értelem öntudatosan elvégezhesse, — vagyis ohajtanunk kellene, hogy e nagy munkában inkább csak ösztön mint akaratsszerűleg vegyen tényező részt, mert akaratában nem találunk elég biztosítékot. De ezekről sem szólnunk itt.

Legyen elég csak azt kimondanunk, hogy óriási hiányok tárulnak elénk, ha a népnövelés terén észlelődnünk. Pedig ily formán van ez más tanodáinkra nézve is, miszerint, aligha tévedünk midőn kimondjuk, hogy a közművelődésre célzó intézetek hazánkban még igen hiányosak — nem korszerűek és általában reformálandók.

KUBINYI LAJOS.

Országgyűlési tudósítások.

Az ünnepek után f. hó 11-én tartá első ülését az alsóház, melynek tárgya leginkább a képviselők — különösen az erdélyiek — igazolása volt.

Sipos Ferencz bereghmegyei képviselő megválasztása — miután Csik Endre képviselő vizsgálata folytán kiderült, hogy a választás napjának reggelén a választás színhelyének közelében verekezés volt, melynek következtében a másik párt szavazói akadályoztattak választói joguk gyakorlásában — megsemmisített. — A vizsgálati költségeket a veszített fél és a választási elnök fogja viselni.

TARCSA.

Füzesséry Antal sirja felett.

1866. márczius 26. *)

Boldog, dicsőült Antalunk
Légy üdvözölve általunk, —
Kik áldni gyászszal siremlékedet
Itt összegyűltünk, hogy legyünk veled
Szellemben. Így jövéll te boldogult
Hozván vigaszt, mert sírod elfogult
Mély fájdalommal tölti kebleinket:
Oh nézz szeretve, nézz kegyelve minket,
Eként, kiket szerettél egykoron —
Kesergve állnak itt e gyásztoron.
Hű nőd, az elhagyott — bár környezik
Jó gyermeki, — ő velők könyezik;
Hű véreid, barátid állanak
Gyászban körültek s áldva áldanak.
Hazád — hazánk! szived hön vert élébe,
Siratva zár le hű anya ölébe.
Holott tiéd a béke s nyugalom —
Mulandóságra int e sirhalom;
És e körül midőn gyülekezünk,
Múlt életedről megemlékezünk.

*) Szavaltta szerző: Irányi István.

Bánó József az eperjesi collegium felügyelője és Vandrak András annak igazgatója folyamodnak az országgyűlési irományok és naplóinak a collegiumi könyvtár részére való megküldéséért. — A ház határozata következtében az elnök felhatalmaztatik a kérelem teljesítésére.

A 12-ös bizottmány a folyó hó 12. tartott ülésben már benyújtá jelentését.

Az új országgyűlésben f. hó 14. tartatott az első ülés.

LEVELEZÉS.

Ungtból, 1866. évi ápril 10. A „Felvidék“ 26. számában „Ungtból nagypénteken“ cím alatt megjelent rövid cikk annyi vádat tartalmaz, hogy azt hallgatással mellőzni, valamint egyesek úgy a hatóságok iránti bűn volna. Egyet emelünk ki belőle különösen „egyesek könyelműsége sat.“ és visszautasítjuk a cikk íróra azon kijelentéssel: miszerint vajmi sajnós, hogy „egyesek könyelműsége“ ily méltatlanul bánik el nyilván a közönség előtt polgártársai, és a hatóságok jó hírével, becsületével! — Az ilyen mű állítások még akkor is kárhözvethetők lennének, ha a cikk író a cselekvények színhelyétől távol laknék, csak azért is, hogy e tárgyban a nyilvánosság elé vádlólag lép fel, mielőtt magának a dolog minbenlétéről meggyőződést szerezne; annál szomorítóbb és kárhözvethetőbb eljárása ez esetben, midőn a dolgok valóságáról teljes meggyőződést szerezni igen kevés fáradságába kerülendett. — Az unghvári kincstári uradalomnak a birtok tagosításbani eljárása oly nyilvános, hogy annak ügykezelésébe betekinteni mindenkinek szabad.

Meggyőződhetnék cikk író is, miként járt el itt a földes uraság. Látna ha beletekintene, hogy az eddig egységileg befejezett 54. községben az Uradalom eddigelő iskola tanítói telkekre, gyömölcs-öltő iskolákra s. a. t. összesen már 1500. hold föld és rétnél többet engedményezett; látna, hogy sok községben a legelő és erdő törvényes maximumát a 22. és illetőleg 12. holdat megadta, másokban ezt megközelítette; látna, hogy azon legelő téreken kívül számtalan oly téreket küszöbölt ki a községek javára: melyek a legelőhöz hasonlóak ugyan, de helyzetök miatt arra kevésbé alkalmasak; látna, hogy minden a községek közelében fekvő birtok urbéri birtokul adatott ki, s. a. t. és végre meggyőződhetett volna, hogy a kincstári uradalom tagosítási eljárásánál csupán azon egyetlen czélt tartotta szem előtt, hogy az ahoz tartozó tekintélyes erdő testet elkülönítse, és e nemzeti kincset a jövő nemzedéknek biztosítsa.

Evel úgy hisszük tartozott nem csak a maga, de a haza érdekének is, mert alvidéki erdeink naponkinti pusztulása a közel jövőben oda juttatja honunk nagy részét, hogy fajzasi szükséglete kielégítése végett a hegyi vidékekhez fog folyamodni. — Már ha a tulajdonnak a törvények korlátai közötti, sőt azok jótékonyágának lehető legtágabb kiterjesztése melletti védelme bűn; ha a törvényekhez ilyen mű alkalmazás járom? — akkor megvalljuk — a válaszzsal adósoknak kell maradnunk.

A bírói valamint közigazgatási hatóságot azért hisszük a fennebbi cikk tartalma által némileg sértetnek, mert ha mindazok igazak, mik a cikkben felhozottak, bűnrészesekké válnak hallgatásuk s be nem avatkozásuk által. — Sejteti bátrak vagyunk: hogy magának cikk írónak is olyan hivatalos állása, hogy visszaéléseket gátolni kötelessége, és így szinte egyik bűn részese lenne, a cikk szerint előtte ismert visszaéléseknek. — Szívesen nyitunk számára tért a betekintésre, sőt bírói és tiszteli köréhez tartozó, törvények korlátai közti intézkedéseinek polgári kötelességünk szerint hódolunk, és felkérjük: hogy alkalma lévén a felvidék nagy részében mint bírótársnak fellépni, ebbeli kötelességet a törvény legnagyobb szigorával teljesítse, de csak is annak korlátai között maradjon — akkor baráti kezet nyújtunk; viselje hivatalát nem csupán „oportunitásból“ de épen mint hivatalnok mozdítsa elő körében a nép javát ugyan azo téren, melyen azt cikk-

kében sértetnek panaszoja, sőt ha az abban „gyanasított“ magán érdekekre talál, sujtja azokat, de csak is törvény szabta módon, van reá alkalm — ne gyilkoljon orozva, mit alaptalanul gyanusítva tesz! — bennünk mindig a legkészségesebb közreműködőkre talál — oda — míg a „communismus“ veszélyes terére nem lép — oda nem követjük!

Szép és tág mezeje nyílt e hivatalos téren, ha szereti népét, cikkének elején említett fájdalmakat közbemjárásával enyhíteni, mit ha tesz, többet használ, mint ha csupán téllensége feletti fájdalmát hallatja. . . . .y

Ujdonságok.

— * Az abaujmegyei gazdasági egyesület feltámasztása — mint már említettük is — közel kilátásban van. Volt lelkes elnöke mindent elkövet, hogy ezen a gazda közönségre nézve föltötte hasznos s majdnem nélkülözhetlen egyesület, mely rövid élete alatt is oly sok áldásos intézkedést tőn a gazdaságat emelése tekintetéből — mielőbb megkezdje sikerdől működését.

* Kassán, az „ördög pilulái“ még mindig telt házat csinálnak, — bámulatos kitartás. — A darabról szükségtelen referálnunk, mert állításainkat a közönség megczáfolná; annyit azonban meg kell jegyeznünk: hogy az igazgatóság nagy gondot fordított a kiállításra s különösen a diszletek meglepő szépek, — az előadások jól mennek, a közönség kifradhatlan s ebből következtetve azt hisszük: hogy a mai 8-dik előadást, még egy pár bizonyosan követni fogja.

* A kassai színtársulat drámai tagjai egy nyári szinkör felállítását buzgólkodnak, melyben hetenként egy-két jó előadást tartanának. — A drámai jó előadást szívesen megnézné a közönség műveltebb része, de azért még sem merjük hinni, hogy ily költséges vállalat kifizetné magát, — hacsak az építés költségeit — az ügy iránti hazafias szeretetből — egyes műbarátok nem fedeznék.

— Lapunk mult számának ujdonsági rovatában — a szülők és tanulók tájékozására — fölemlítettvén azon eszmeharcz, mely fővárosi lapjainkban a humanisticus s real irány képviselői között legközelebb lefolyt, — félreértés kikerülése tekintetéből jónak látjuk erre vonatkozólag megjegyezni, hogy az abban foglalt „elavult“ kitétel — cikkirő — nem egyedül a minden tiszteltre érdemes közéletanódkat, de általában a jelenleg dívó tanrendszert akarta sújtani.

* Abauj-Szántó, ápril 10. Folyó hó 8-án a nagy vendéglő termében közczélra tánczvigalom tartatott, mely a várakozásnak minden tekintetben teljesen megfelelt, s lelkes rendezője Dr. Öváry Pál ur érdemkoszoruját egy örökzölddel — mit az ifjuság nyújtott — szaporítá. Felsőlegesen fesz nélkül mulattunk; s a vigalom utóizét sokáig élvezők. Hir szerint pünkösdre műkedvelői-hangverseny van terében, melynek jövedelme egy sétány rendezésére fordítatnék. Mind a czélt, mind a sejtett közreműködőket tekintve, ohajtjuk a szép terv valósulását. — y—d.

+ * Tokaj vidékéről írják, hogy ott a lengyelországi borkupezcek évről évre fogynak; most inkább Poroszországból fordulnak meg néhány a hegyalján s azok vásárolnak szép mennyiségű asszu borokat, de azért mindig sok az eladó bor.

Tenálad egy volt tett és akarat.

Elérted a jobbkor nyíló reményét —
Bár fiad láthassák a hon lényét,
Mely legyen áldva ilyen áldottakkal
Ily néki élő tiszta honfiakkal
S mind úgy szeresse árva nemzetét:
Áldozni érte kész — bár életét!
Férj; — atya; — honfi; — hű barát emléke
Lengjén körűl szentséges égi béke! —

Várt leány, várat nyer.

(Első pályamű, Folytatás.)

IV.

A tűzpróba.

A kastélyban kihalt minden. Szótlan alakok jártak-keltek úgy fent a termekben, mint alatt a cselédszobákban; csak Jancsi rikkantott néha a kutyákra oly nagyot, hogy az öreg ur elcsapással fenyegette. Egyébiránt a házadoni szeretnékkel Jancsi is felhagyott már. Több-ször mondotta: ha ily akkurátus teremtséktől, mint Pál urfi és a kisasszony az isten megtudja vonni áldását, minek alkalmatlankodnám én fogatlan greblye, ő szent fel-szöngél. Az öreg ur különösen roskedvű volt. Szüntelen perelt Jancsival; de nem többé mulatságból, hanem valóságos haragból.

Összeesküdöttél ellenem, — szokta volt dörmögni az öreg ur. — Órákig csak azon török fejedet, mivel

— A „Wanderer“-ben olvassuk az amerikai magyar emigrációnak Perczel Miklós aláírásával ellátott feliratát Dedk Ferenchez. Alkalmat adott erre a legmagasabb trónbeszédre adott válaszfelirat, melyben a magyar országgyűlés a távolban lakó szerencsétlen testvérekről is megemlékezett.

Vegyes hírek

— Azon dohánytermelők, kik kivitelre termeltek dohányt, és márt. 31-ig el nem adhatták készletüket, mely határidő után az megsemmisítendő lenne, folyamodtak a határidő meghosszabbításáért. Ennek folytán a pénzügyminisztérium ez egyszer, kivételkép elrendelte, miszerint a dohány levelek az ültetőktől a kincstár részére, beváltassanak.

— Lapunk is átvette azon hirt, hogy a niagarai zuhatag, mely a természet egyik legnagyobb szerű jelenlétét képezte, megszűnt nevezetessé lenni, legalább az következethetett Byng urnak a philadelphiai tudom. akadémia tagjának közzétett leveléből, melyben ez „a niagara zuhatag nem létezik többé“ czim alatt, annak összeomlását másodhó 10-én, egész részletességgel írja le. Most azonban az kezd kiszűlni, hogy az egész csak ügyetlen humbug volt, miután könnyen belátható, miszerint ha ezen rendkívüli természetsoda csakugyan megtörtént volna, annak híre legkésőbb február végén egész Európát nagyobb zajjal járta volna be, mint az valójában történt.

— (A magyarországi választók.) A m. kir. helytartótanács átküldte az akademiának az 1865-diki magyar országgyűlési választók statisztikai kimutatását. Bár ebből már korábban is közöltetett néhány adat, újabb érdekesnek találjuk fölemlíteni a következőket: Egész Magyarországra 705,056 választó volt összeírva, mi akár Angol- akár Franciaországgal összehasonlítva nagyon is tág censust tüntet ki a szűkebb értelmű Magyarország 11—12 millió lakosához képest. Ez összegből bírlók után szavazó volt 484,013 kézműves 43,102, gyáros 217, kereskedő 3596, jövedelem után 43,789, régi jognál fogva (nemese) 99, 584.

— (A balaton-füredi fürdői idény) ez évben rendkívül élénk lesz. Császárné Ö Felsege, mint megbízható forrásból jelentik, május közepe táján utazik Füredre, hol két hónapon át fog időzni. Bayer kormánytanácsos, ki már két hét előtt utazott le Füredre az illető intézkedések megtételére, még jelenleg is ott van s csak néhány nap mulva tér vissza Bécsbe. A felséges asszony a balatoni fürdőt fogja használni s e célból külön kis fürdőházat állíttat fel. Füredi magánhírek szerint a lakás-hiány ott nagyon érezhető lesz, miután már most, pedig még jó távol van a fürdő-idény, minden lakás és szobácska jelentékeny magas áron ki van bérelve. Császár Ö Felsege is egy ideig Füreden fog idezni.

— Egy jól szervezett népszinmű társulat igen megilletné ez alkalomra Füredet, s a vállalkozó sem bánna meg! — Egy bácsi ékszerkereskedő anem régen elhunyt gr. Szapáry örökösétől annak egy disz magyar öltönyét 250,000 frtért vette meg. Az egész egy kalpag, mente, attila, nadrág, egy pár sarkantyus csizma, kard és egy

antik fokosból állt. Bizony tömördek arany, meg drágakő lehetett rajta, ha az az ár—való.

— Az első magyar általános biztosító-társaság, tekintettel a vetéseknek áldott aratást ígérő állására, tekintettel az árak jelen olcsóságára s a pénz szűk voltára, és azon czélból, hogy a jég elleni biztosításnak mind nagyobb körbeni elterjedését előmozdítsa, a jég elleni biztosítás díjait a kukorica (tengeri;) a hüvelyes termények, az olajnövények (mint repce, biviaz stb.) a len és kender és a hüvelyes veteményeknél tetemesen leszállítja. A biztosítási óhajtó felek bővebb értesítést az illető ügynökségektől nyerhetnek.

— Csoda, melynek valódiságáról az „Idők Tanuja“ áll jól. Az említett lap a következő hirt hozza: Csallóközi Somorjában a nagy hét elején T. J. 30 éves fiatal, anyját fölhevülésében szidalmazta; az özvegy anyja fiát isten negyedik parancsolatára emlékeztette; az ifju erre az istent is szidalmazta. s ime, az ur keze lesújtott a káromlóra, mert azonnal megnémult. Egészséges, dolgozik, de beszélni nem tud; hallása megmaradt, minden beszédet ért s jelekkel felel.

— Tanulni nem szűgyen. A nép gazdasági oktatása céljából folyó évi február 1-én egy kormányrendelet jelent meg Württembergben, mely a vasárnapi iskolák helyébe esti iskolákat, továbbá önkéntes gazdasági képző iskolákat, végre felnőttek számára rendes esti gyűlekezeteket és olvasó egyleteket rendel felállíttatni. A kerületi gazdasági egyesületek vannak felhiva, hogy ezek életbeléptetését előmozdítsák, s különösen, hogy az iskolák felügyelésében részt vegyenek. Azon községeknek, melyek a gazdasági nevelés előmozdítására szolgáló ilyen intézetek felállítására vállalkoznak, az állam részéről segedelem van ígérve. — Ime Württembergben nem szűgyen az iskolából kikerülteknek megint önkéntes tanulókká lenniük; és mert ennek csak áldásos következményei lehetnek a népre: ne szűgyeljünk mi is tanulni a Württembergiektől; s kövessük az ő bölcs eljárásukat — ha módunk lesz benne. (M.A.É.)

— Fontos a gázda közbönségre nézve, Hetsy Adolf, pesti kereskedő életrevaló tervet nyújtott az országos gazdasági egyesület közgazdasági bizottmányához, mely tervei szerint egy gyapjúmosó-részvénytársulat volna felállíttandó. Ha a terv létesülne, az annyi baj és áldozatba kerülő birkamosás egészen elmaradna, hanem a lenyirt gyapju kerülne az alakítandó egylet mosóintézetébe. Ez által két födolog lenne elérve, mi a gyapjuüzletet lényegesen emelné: először a birkanyírás időrevaló tekintet nélkül bármikor is megtörténhetné; másodsor a gyapju sokkal tisztábban kerülne a piacra, mint birkamosás által, a mennyiben gyakran a legszebben mosott birkák is a kedvezőtlen időjárás által sokszor piszkos gyapjut szolgáltatnak. —

— A debreczeni takarékpénztár üzleti eredményéről tett évi jelentés szerint az összes forgalom, mely 1864-ben 2,364,998 frt. 73 kr. volt, a lefolyt évben 2,618,235 frt 60 krt tett; jövedelem tavaly 22,716 frt 72 kr., most 25,115 frt. 45 kr. volt, miből a kezelési és folyó költséget, tartalék s nyugdíj-alaphoz rendelt összeget s kamatokat levonva 13,110 frt. 86 kr. tisztanye-

reség maradt fenn. Egy-egy részvényre kamat és osztalékul 25 fr határozatott. Ezenkívül a tisztviselők nyugdíjalepójára 500 fr., polgári iskola alapjára 200, ingyen isk. tanítói fizetése alapjára 200, kertészegyletnek 200, Csokonai-szoborra 100, „Hortobágy“ heilapra 100, dologház-alapra 100, izraelita iskola alapjához 20, a besztercei ref. templomra 20, a bukovinai inségeseknek 40, a tordai inségeseknek 40 stot rendelt a közgyűlés illető helyeikre eljuttatni. A betéti könyvecskékért fizetni szokott 10 kr. april 1-től kezdve eltöröltetik, hogy a kis összeget betenni szokott szegényebb sorsuak takarékosága ez által is megkönnyíttessék.

— A belgrádi basa a trichin-láz megátólása végett a disznókat mind elevenen megégetteti, dicsérve a prófétát, kielőre látta e veszélyt s megtiltá hiveinek a disznóhus evést, de megengedé a — háremet.

Irodalom.

— Megjelent és beküldetett a „Magyarország anyagi érdekei“ czimű nemzet gazdasági folyóirat mutatóványa. Szerkeszti Szathmári Károly. Folytatása ez a mult évben megindított hasonczimű vállalat. A szerkesztői előszón kívül e mutatóvány szám főbb czikkei: „Pest-és alföld-fiumei vasut.“ Radich Ákos, fiumei mérnökötől. „A földmivelő népesség czélszerű oszlatása.“ Érkövy Adolftól. „Közgazdasági reformok és feladatok.“ Kautz Gyulától. (Mutatóványa a „Nemzetgazdaságunk és a vámpolitika“ czimű pályamunkából.) „Egy szavazat az uzsora-törvények megszüntetésére.“ Dohánytermelési viszonyaink ismertetéséhez. „A tárcza“ rovatai: A börzéről. Pénzüntézetek. Közlekedés. Gazdasági. Ipar. Kereskedés. — Szathmári az újabb időben megindult nemzetgazdasági mozgalmaink körül sok oldalú és hasznos tevékenységet fejtett ki, s ism. etei és tolla leginkább őt képesítik ily közgazdasági lap szerkesztésére. A lap előfizetési díja Pesten házhöz küldve vagy vidékre postán: Egy évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt. 50 kr. Az előfizetési pénzek bérmentve küldendők a szerkesztőség czime alatt. (Pest, szénatér 5. sz. I. em.) A tömeges pártfogás bizonyára nem fog elmaradni, s a lap fokozatosan haladva mindinkább üdvös irányu és szélesebb körű működést fejthet ki.

Egyveleg.

— A legnagyobb most élő ember egy Brice József János nevezetű francia, ki „Arac, az óriás.“ neve alatt jelenleg Londonban mutatja magát. Ez óriás 8 láb hosszú s test alkata arányban van nagyságával; melle körüli szélessége 4 láb 6" és fejének kerülete 2' 3"; ha mindkét karját kiterjeszti, akkor az egyik és a másik kéz ujhegyei közti távolság egyenlő 8 láb 1 hüvelykkel. Arcvonásai csinosak, arczzsine barna és egészséges, stíru fekete hajfürtök díszítik nemes alakú fejt s arczi-fejezése a jó szívűség és a szellem bélyegét hordja magán. Született 1840-ben Ramonchampban a Voghesekben. Szülei közép nagyságúak, szint ugy fi és nővérei. Csudálatos az hogy nem több táplálékot vesz magához mint a mennyit hasonkeru egészséges ember szokott. D. J.

Szerkesztői posta.

— K. P. Pest. A megkezdett czikk-sorozat folytatását kérjük. — Igen jó. —

— Fogolynak. A t. példányt Szurdokra küldjük. Kapja-e?

— D. J. Kassa. — Köszönettel fogadjuk, de a forrást kérjük megnevezni.

— A t. hatóságokat tisztelettel felkérjük: hogy a hirdetések ne a nyomdába, de közvetlenül a szerkesztőséghez méltóztassanak küldeni.

— És szeméit elfutották a könyvek.

— Ne töröld e könyvet leányka; soha sem voltál szebb, mint e pillanatban. Irántadi szeretetem — folytatá az öreg ur — megfogja fejteni, hogy nem hagyhatlak gyámol nélkül. Egy évvel ezelőtt nagy bolondot követél el. Könyvelmü, vigyázatlan voltál. Feledted, hogy Sárházynek vagy örököse; a miért én nagyon megharagudtam rád. Most elcsendesült minden, a te szived ugy, mint az én haragom. Most szabad tetszésed szerint választhatsz férjet magadnak azon ifjak közül, kik házunkat többször felkeresték, és ha te jó bácsidnak különösen kedvére akarsz tenni, Pétery Bélát fogod választani.

— En nem megyek édes bácsikám férjhez; én mindig az ön oldala mellett akarok maradni.

— Te nem akarsz férjhez menni? kérdé az öreg ur oly hangon, hogy Etelka a vért érezte jegedni tagjaiban. Nem akarsz férjhez menni? Értelek. Te szereted még most is azt a sehonnait, és csak a perczet lesítek, hogy toromon ülhessetek meg a lakodalmat.

— Uram! — Sikoltott fel a leány — s mint letört virág omlott a padolatra. — E gondolatot rosz szellemek sugallták önbe.

— Leány, én megesküdtem, hogy Tomás Pál neje soha sem lesz.

A leány méltóságjeljesen emelkedett fel.

— És én esküszöm, hogy az ön akarata nélkül nem megyek hozzá férjhez. Elég ennyi?

Igy beszél egy leány, ki igazán szeret.

(Vége köv.)

boszszanthass, mit tégy ellenemre; fonákul cselekszel mindent, még pipámnak szeleld lyukát is betömöd — önkényit, hogy mennél előbb elpalkóljak. Magamra hagysz órákig. Csengetnem kell ötször is, míg egy pohár vizet kaphatok. Ma-holnap kivertek saját házamból. —

— Ugyán ne izéljen ma a tekintetes ur, — riad fel ilyenkor a hü cseléd — olyanokat beszél, hogy maga sem hiszi el. En ugy szolgálok, mint szolgáltam ezelőtt, — tekintetes ur körül minden olyan, mint volt ezelőtt, csak a lelkiismerete változott meg. Ki is látta azt: két fiatal szívet megrepesztteni.

Hanem a midőn ezt kimondotta, már az ajtó kilincsét fogta, s nem volt kedve bevárni a fürgeteget.

Es Etelka?

Csodálatos teremése az istennek. Mihelyest a válperczen átesett, s mihelyest latra tevé, mit és mennyit vesztett; bizonyos megnyugtató érzés szállotta meg keblét, s elevensége csak azért nem látszék a régivel azonosnak, mert az öreg ur csendet akart. Szerelmem örök, az óvé is az; e részben tehát nincs félni valóm. Ha a bácsi engedékenyebb lesz, — hiszen remélni szabad, — boldogok leszünk az egyesülésben; ha nem, akkor boldogok leszünk — a kitartásban. De hátha megcsal? Megcsal? — — most vétettem ellene először, soha többet! soha többet! Ez volt a kis leány magány beszéde Pál távozása után. Hogy később tudott-e valamit Pál hollétéről és állapotáról, több mint valószínű, — legalább azon sugárzó öröm arcán és azon szívéllyességgel, melyben Jancsi többször részeseült, azt engedik gyaníttatni.

Sárházyval szemközt a régi maradt; csevegett, gyakran csintalanzkodott is, ámbár feltűnt neki, hogy az öreg urat nem képes többé oly gyermetes jó kedvre, nevetésre fakasztani, mint annakelőtte. Sárházy mindezeidig szóval sem emlité Etelka előtt a házasságot, nem lévén tudomása arról, mennyi idő óta s mily mértékben fejlődött ki két gyámoltja között a szerelem. Azt hitte a jó öreg, hogy kevés idő mulva minden a régi kerékvágásba zökken. Hogy czélját annál könnyebben elérhesse, jónak látta kastélyát, melyet a vidék lakói már remeteleknak nevezgettek, vig czimborák számára megnyitni, és így Etelkának rést nyujtatni a multnak fedezésére. Képzelték, mennyire örült Sárházy, midőn látta, mily jó kedvre tudja hangolni a kedves leányt vendégeinek társasága. Mennyire örült, ha látta, hogy egy vagy más fiatal emberrel mily derült fesztelenséggel társalog. Mennyire örült, ha különösen Pétery Bélához, az általa kiszemelt vőlegényhez látta Etelkát bizalmasan közelegni. Pedig ha tudta volna, hogy a leány mindezt csak az ő kedvéért teszi, — ha tudta volna, hogy a leány szintén csak feledtetni akarja vele, mit ő a leánynyal. — —

Egy évet elég hosszúnak tartott az öreg ur arra nézve, hogy az ember feledni képes legyen. Egy év lefolyta után ismét komoly beszélgetésre hivta föl Etelkát.

— Édes leányom, én érzem, hogy sirom rögei közt botorkálok. Etelka igazán megijedt; erre mostanáig alig gondolt.

— Hogy beszélhet olyat a bácsi? A bácsi nem hal meg, nem szabad meghalnia.

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piac, április 14-én 1866.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	Frt.	kr.	Frt.	kr.
Buza köblönkint	64	—	620	—
Kétszeres	4	—	—	—
Rozs	380	—	360	—
Tengeri	380	—	360	—
Arpa	250	—	240	—
Zab	210	—	200	—
Kása	660	—	620	—
Borsó	9	—	840	—
Lencse	760	—	680	—
Bab	720	—	680	—
Örlött dara	1220	—	1140	—
Tatárka	960	—	—	—
Burgonya	168	—	150	—
Aszuszilva	660	—	640	—
Szesz itczenkint	—	15 1/2	—	15
Marhahus fontonkint	—	14	—	—
Bornyhús	—	14	—	12
Sertéshús	—	18	—	16
Vaj itczenkint	—	44	—	40
Zsír	—	34	—	32
Szalonna fontonkint	—	36	—	34

Kassa, április 14. Nagy hetivásárunk volt ma, s elég vásárlás is történt; különösen a rozsnak volt kelete; az árak a múlt heti vásártól óta alig különböztek. Időjárásunk jó; a levegő kissé hűs, — ma tiszta szép nap van. — A piaci árak hivatalos kimutatása fenebb olvasható.

Eperjes, április 13-én Buza köblönkint 6 frt. — 4 frt. 60. Rozs 4 frt. — kr. — 3 frt. 80 kr. Tengeri 4 frt. — kr. — 3 frt. 80 kr. Arpa 2 frt 80 kr. — 2 frt. 60 kr. Zab 2 frt. 60 kr. — 2 frt 40 kr. Kása 7 frt 20 kr. 7 ft. —. Borsó 6 ft. 40. 6 ft. —. Lencse 8 ft. —. 7 frt — kr. Bab 8 frt. — kr. — 7frt. 20 kr. Örlött dara 12 frt. — kr. 10 frt —. Tatárka 8 frt — kr. 7 frt. 20 Burgonya 1 ft 40, 1 20. Aszuzsi v 10 ft. 9ft. Szesz itczenkint (magyar iteze abroncs alatt 30 fok) — kr. Marhahus fontonkint 10 kr. Bornyhús 10 kr. Sertéshús 16 kr. Vaj itczenkint 44 kr. Zsír 40 kr. Szalonna font. 40 kr. N.-Sárosi liszt-láng mázsánkint 8 ft. 80. Zsemlyelisz 7 frt. 80. Középenyelisz 5 frt 60. Rozs középenyelisz 5 frt. 20

Löcsén, április 10. Egész éjjel igen szép esőnk esett, sőt 11-én is, ma azonban gyönyörű meleg napunk van, hetivásárunk a nagyobbak közé sorozandó, de az ár

igen esékély; vevő nincsen. a piaci árak hivatalos kimutatás szerint következők voltak: Buza köblönkint 5 frt 60 kr. Gabona 3 frt 30 kr. Arpa 2 frt 20 kr. Zab 1 60 kr. Tengeri 3 frt 60 kr. Paszuly 5 frt 60 kr. Lencse 5 frt 60 kr. Krumpli 1 frt —. Vaj itczenkint 28 kr. Szalonna fontonkint 40 kr. Disznósír itczenkint 36 kr. Gyertya fontonkint 32 kr. Széna mázsája 80 kr. Szalma 40 kr. Tojás 5 darab 4 kr. Szesz itczenkint 17 kr. —

Sorshuzás.

Buda, április 11-én tartott sorshuzás alkalmával következő számok huzattak **22, 63, 64, 80, 76.** Legközelebbi huzás április 23-án.

Bécsi börze Április 13-ról.

5% Metallique	56.50
Nemzeti kölcson	60.10
Bankrészevény	688.—
Hitelintézeti részvény	128.25
Londoni	107.25
Ezüst	106.75
Arany	5.08

Hivatalos értesítés.

2356. sz.

23(1)2

Hirdetmény.

Kassa sz. kir. város tanácsa által a hadkiegészítési legfelsőbb törvény szabályai alapján ezennel közhírre tétetik, hogy miután a f. évi 1866 esztendőben eszközlendő ujjonczozás előmunkálatai befejeztettek, és már csak is az állítást közvetlenül megelőző sorshuzásnak és magának a fő állításnak kell végrehajtania, melyre a folyó évi Április 23, 24, és 25-ik napjai tűzettek ki, a katonai köteles korosztályokban lévő 1845. 1844. 1843. 1842. és 1841-ik években született és a városi tanácsház előtti hirdetés táblán kifüggesztve volt összeírás s sorozási lájstromban feljegyzett ifjak ezennel hivatalosan fölheválnak, hogy a fennebb jegyzett napokon mindenkor reggeli 7 órákor annál bizonyosabban jelenjenek meg a város udvarházában, mert eléggé nem indokolt meg nem jelenésükből reájok a legfelsőbb rendeletek értelmében háromlandó súlyos következményeket és büntetéseket csak magoknak tulajdoníthatják.

Egyszersmind a városbeli minden háztulajdonos és szállásadó a hadkiegészítési legfelsőbb törvényhez kiadott hivatalos utasítás 43. §-ra vonatkozólag felhivatik a katonaköteles korosztályokba tartozó ifjakat, kik netalán a házronkinti összeírás után érkeztek a városba, polgári állás. hivallás és honilletőségük tekintet nélkül azonnal bejelenteni.

Kelt Kassán, az 1866. évi április 13-án tartott tanácsülésből.

Kiadta.

Antalfy József,
t. aljegyző.

146. t. k. sz.

16(2)3

Kassa sz. kir. város törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság által ezennel közhírre tétetik, miszerint Burger Jakabnak 895 ft. 20 kr. és járuléka iránti végrehajtási ügyében alperes adós Gurgélyi Mátvás, egyik részben tulajdonához tartozó 403-ik ö. i. szám alatt a Kovács utcában fekvő ház és 4318-ik h. r. szám alatti szántóföld elárverezésére f. évi májushó 3-dik napjának első és f. évi júniushó 6-ik napjának reggeli 10 órája, mint második határidő, azon megjegyzéssel tűztek ki: hogy ezen birtokok külön külön mindig és második árverés-kor becsáron alól is elfognak adatni.

Az árverési feltételek és becsár a városi telekkönyvi hivatalban hol az árverés is meg fog tartatni, a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Kassán az 1866 ik évi március 27-én tartott város törvényszéki, mint telekkönyvi hatósági ülésből.

2153. sz.

23(1)3

Felhívás.

A helybeli cs. kir. adóhivatalnak f. évi ápril 1-én 663. sz. a. kelt adómegintése és fizetési felhívása folytán a helybeli la-

kosok a folyó évi II. adórészletnek a múlt évi kivetés szerint e hó utolsóig leendő befizetésére azon hozzáadással felszólítatnak, miszerint a fentebbi felhívás szerint ezen határidő lefolyta után a le nem fizetett hátralék behozása katonai végrehajtás útján minden további intés nélkül eszközöltetni fog.

Kelt Kassán az 1866. évi április 13-án tartott tanács ülésből.

988/866. sz. 20

A helybeli kapitányi hivatalban többnemű — részint talált, részint gyanus egyénektől elkobzott tárgyak találtaknak, és pedig:

- 1 granát melltü
  - 1 pár arany fulbevaló
  - 1 arany melltü
  - 1 B. K. betükkal jegyzett ezüst kávéskanal.
  - 1 ezüst zsehora
  - 2 jegynélküli kávéskanal
  - 1 arany inggomb
  - 6 ezüst evőkanal, melyekből a jegyek kivésvek
  - 1 zománczozott ezüst melltü
  - 1 régi tajtpipa.
- Ki ezen tárgyakra némi igényt tart, jelentse magát a kapitányi hivatalban. Kassán, ápril 12. 1866.

Magán hirdetések.

Vendéglői jelentés.

Alólított tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy nyári éttermet május 1-én megnyitandom; mely naptól kezdve, eddig is közeliismerésben részesült konyhámat ajánlom a t. cz. közönség figyelmébe. Kosztra a legjutányosabb ár mellett havi bérletet nyitok, boraim tiszták, jók, olcsók, s friss kőbányai sörrel is minden órában szolgálók. A pontos kiszolgálásról s tisztaságról jót állók.

Borbély Sándor,
vendéglős.

Quirsfeld Károly
KASSÁN,
ajánlja

nap- és esernyők
raktárát

22 legjutányosabb áron. 1-2

Pályázat.

A Szent-János rézhuta- és bánya-társulat f. évi február 27-ről, 7. §. alatt kelt határozata értelmében a Szent-János rézhutánál üresedésbe jött

faraktárnokság

betöltésére nézve ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomással egyszersmind az iglői Szent-János bánya-igazgatóság is össze van kötve; e kétféle tiszti foglalkozáshoz következő illetőségek s javadalmak járnak, ugyanis:

A faraktárnoksággal évi 378 forint. A bányai igazgatósággal 144 forint. Egy lótarthatás-bér 150 frt. oszt. ért. Ezeket kivül szabad lakás a hutában és a megállapított tüzi-fa és gyertya illetőség.

Az ezen állomásért folyamodóknak a bányászathoz és szén-égetésben elméleti s gyakorlati jártassággal kell bírniok. Az ezen vidéken divatozó szláv nyelv tudása is mellözhetlen.

A kérvényezőknak írásbeli okmányokkal felszerelt folyamodásaikat folyó évi április 30-ig az iglői Szent-János rézhuta alólirt igazgatójához kel beküldenök, a hol egyszersmind az ezen állomással összekötött kötelességek minősége és mennyisége is meg tudható.

Löcsén márczius 3-án 1866.
Probstner Artur,
a Sz.-János rézhuta igazgatója.
Lakik Löcsén, az Oberringen 584-ik szám alatt. 15(2)3

Nyári legelő.

Unghegye Szürthe községe határában a Latorcza hid melletti ritkás erdőnek 600 holdnyi legjobb minőségű, a Latorcza

folyó által körülvett nyári legelőjére mintegy 150—200 darab szarvasmarha és ló f. év április 15-től szeptember 8-ig darabonkint fizetendő 2 frt. 50 kr-ért befogadtatik. Bővebb felvilágosítással szolgál Kis Szelmenczen (utolsó posta Szürthe) Blaskó József ispán. 4(3)3

Pályázat.

A kassai takarékpénztárnál egy második

könyvvivői állomás

betöltésére ezer oszt. ért. forint évi fizetéssel pályázat nyitattik.

Ezen állomást elnyerni kívánók, ha a kellő képesség s a honban gyakorlatban levő nyelveknek tökéletes birtokában vannak, s egy évi fizetésüknek megfelelő biztosítékot letehetnek, bizonyítványokkal kellően felszerelt folyamodványaikkal legkésőbb folyó év júniushó első napjáig a fent nevezett intézet igazgatóságához a pénztári hivatalban leendő benyújtására felhivatnak.

Kassán 1866. április 5-én.
Az ügykezelési választmány.

Török József gyógyszerésznel,

Pest Királyutca 7. szám alatt kaphatók:

emésztési czukorkák és porok
tejsavany lógsavakból.

Készítve **BURIN du BUISSON**, a cs. orvosi egyetem babérkoszoruzott első rendű gyógyszerésze által Párisban.

Ezen kitünő gyógyszer, mely a hírneves Petrequin tanár által Lyonban a gyógyszerészetbe fölvételezett, most Francia és Németország legkitünőbb orvosai által az emésztés háborgatása minden nemei, u. m. gyomorfájdalmak, gyomorlob, lassu és fájdalmas emésztés, felbűfölés, elnyakásodás, gyomorégetés, gyomor- és bél fellövődások, az evés utáni hányás, étvágyhiány és elsavanyodás sat. ellen rendeltetik. A tejsavany lógsavas czukorkák emésztényel (Pepsin) erősítve, fellábadozóknak — kiknél nehéz betegségek után az emésztés meg van akadva, vagy tökéletesen elzárva van — különösen ajánlható.

GRIMAULT és társa gyógyszerészek

Matico-injectiója és matico-tokocskái

PÁRISBAN (Rue Richelieu 45.)

Uj gyógyszer, mely a Perui matico-fa leveleiből van készítve a gonorrhoe gyors és csalhatlan gyógyítására a nélkül, hogy a belső részekben feszültséget vagy gyuladást idézne elő. Dr. Ricord s a párisi orvosok többje ezen szer megjelenése óta minden más gyógyszereket mellöznek. Az injectio, a betegség kezdetekor a tokocskák idült esetekben, mikor a copahú, cubeba s más érczes alapokon fekvő injectiók hatása eredmény nélküliek maradtak — alkalmaztatik. — Az injectió ára 2 frt., a tokocskák ára 2 frt. 50 kr.

Ugyszinté **PERSONNE J.**

IBLANYOS OLAJA,

megpróbálva a császári orvosi egyetem által Párisban.

Az orvosi egyetem tudósítványa szerint ezen olaj izletre nézve az édes mandolából készített olajhoz hasonló s megbecsülhetlen értékkel bír és sok tekintetben a halmájzsír fölő bátrán helyezhető. Ugyanaz a legnagyobb sikerrel alkalmaztatik a skrofulákban, u. m. golyva, mirigydagasztatok s fekélyben sat. szenvedőknél, keletkezésben levő mellbajok, általános bajakór s hogy az elerőtlenedetteknek vagy a higanynyali gyógyítás által megfogyatkozott egyéneknek az életerő felrészíttessek; továbbá makacstermészetű bőrmoh s tudógomó sat. ellen.

Egy kisebb üveg ára 1 frt. 20 kr., egy nagyobb üvegé 2 frt. 19